

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯШЕЛ ҮЗЭН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
РУС ӘЖӘЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕНЕҢ СОВЕТЫ**

КАРАР

2021 елның 18 августы

№44

Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районы Рус Әжиле авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районы Рус Әжиле авыл жирлеге Советының 2021 елның 9 мартындагы 25 номерлы карары белән расланган (Рус Әжиле авыл жирлеге Советының 2021 елның 28 апрелендәге 28 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында»гы 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында»гы 10.01.2002 елдагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районының «Рус Әжиле авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Рус Әжиле авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән жирләрдә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм янадан житештерү максатларында, Россия Федерациясе жирләренә Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районы Рус Әжиле авыл жирлеге Советы **караp итте:**

1. Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районының Рус Әжиле авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән Татарстан Республикасы Яшел Үзән муниципаль районының Рус Әжиле авыл жирлеге Советының 2021 елның 9 мартындагы 25 номерлы карары белән расланган үзгәрешләр белән (Рус Әжиле авыл жирлеге Советының 2021 елның 28 апрелендәге 28 номерлы карары кертелгән үзгәрешләр белән) яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәгә түбәндәге үзгәрешләр керттергә:

1.1.1 статьяның алтынчы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә::
«Диаметры төгәл чагылган 8 см дан ким булмаган кәүсәле агая-үсемлек.»

1.2. 1 статьяның унөченче абзацын түбэндәге редакциядә бәян итәргә: «Компенсация ягыннан яшелләндерү - юк ителгән яки зыян күргән яшел үсентеләр урынына янадан утырту һәм аларны тулысынча үсеп китүгә кадәр саклап калу.»

1.3. 3.4.3 пункты түбэндәге редакциядә бәян итәргә:

«3.4.3. киселгән агач өчен бәя (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Рус Әжиле авыл жирлегә Советы карары белән расланган яшел утыртмаларның бәясен исәпләү һәм компенсацион яшелләндерү методикасы нигезендә исәпләнә. Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла. Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы-90 көн.»

1.4. 3.14 пунктны төшереп калдырырга.

2. Киселә тоган яшел үсентеләр бәясен исәпләү һәм компенсационного яшелләндерү тәртибен расларга (1 нче кушымта)

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында урнаштыру (<http://pravo.tatarstan.ru> Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында Яшел Үзән муниципаль районы сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>) «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә, шулай ук Яшел Үзән муниципаль районы Рус Әжәле авыл жирлегенә мәгълүмат стендларында түбэндәге адреслар буенча: Рус Әжәле авылы, Центральная урамы, 1 йорт (жирлек хакимияте бинасы), Карашам авылы, Новая урамы, 27 йорт (мәдәният йорты бинасы).

Рус Әжәле авыл жирлегә башлыгы
совет рәисе

Г. Ф. Семахина

КИСЕЛӘ ТОРГАН ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН ИСӘПЛӘУ ҺӘМ СҮТЕЛӘ ТОРГАН КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ ТӘРТИБЕ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Методика Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районының Рус Әжиле авыл жирлеге бюджетына Рус Әжиле авыл жирлеге территориясендә урнашкан яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очракларында компенсацион яшелләндрерү өчен кертелергә тиешле түләүләрне исәпләү өчен билгеләнгән.

1.2. Методика кулланыла:

- Рус Әжиле авыл жирлеге территориясендә яшел үсентелергә кагылышлы хужалык эшчәнлеген тормышка ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган потенциал зыянны бәяләү өчен инвестиция проектларының әйләнә-тирә мохиткә йогынтысын бәяләү һәм аларның экологик экспертизасы бүлекләрен әзерләү барышында;

- яшел үсентеләрне дөрес кискән (сүтелгән) өчен түләү күләмен исәпләгәндә;

- яшел үсентеләрне мәжбүри күчереп утыртканда (яшел үсентеләрнең 1/2 өлеше);

- башка очракларда Рус Әжиле авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның бәясен билгеләү белән бәйле.

1.3. Яшел үсентеләрне сүтү (кисү) белән китерелә торган зыян яшел утыртмаларның урнашу урыны, яшелләндрерү объектларының экологик һәм социаль әһәмияте кебек факторларның әһәмиятенә йогынтысын исәпкә алып исәпләнә.

1.4. Законсыз кисү, юк итү, зыян китерү, казып алу өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы. Законда билгеләнгән тәртиптә салына торган административ яки жинаять жәзасын үтәү гаепле затларны әйләнә-тирә мохиткә зыянны тулысынча каплаудан азат итми.

Агач, куаклар һәм лиан үстерүгә, шулай ук аларны юкка чыгарылган яки зыян күргән яшыкә кадәр тәрбияләү белән бәйле чыгымнар бәяләре һәм нормативлары агач, куакларның (Сбц) төп төрләрен юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) яшел утыртмаларны юк иткәндә (кискәндә) компенсация бәясен исәпләү методикасы нигезендә исәпләп чыгарылган төп төрләренең эквивалент база бәяләре белән билгеләнә.

1.5. Натураль рәвештә яшелләндрерү торак пункт территориясендә үткәрелә, анда Яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү күздә тотыла яисә юкка чыгарыла, юкка чыгарыла торган агачлар, куаклар саны зарарланган яки юк ителгән агачлар, куаклар саныннан ким була алмый, ә булдырыла торган газон, чәчәк майданы зарарланган яисә юк ителгән газон, чәчәк түтәлләре, табигый үлән катламы майданыннан ким була алмый.

Акчалата рәвештә компенсацион яшелләндрерү кызыксынучы зат тарафыннан юкка чыгарылган (киселгән, сүтелгән) һәм (яки) зыян күргән яшел үсентеләрнең (алга таба - яшел утыртмаларның компенсация бәясе) компенсацион бәясен түләү

юлы белән натураль рәвештә компенсацион яшелләндерүне гамәлгә ашыру мөмкин булмаганда гамәлгә ашырыла. Яшел утыртмаларның компенсацион бәясен исәпләүне Рус Әжиле авыл жирлегә башкарма комитеты яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү һәм яшелләндерү методикасы нигезендә башкара.

2. УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН БИЛГЕЛӘУ ӨЧЕН ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕ КЛАССИФИКАЦИЯЛӘУ ҺӘМ ИДЕНТИФИКАЦИЯЛӘУ КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ

2.1. Төп төр яшел утыртмаларның компенсацион бәясен исәпләү өчен, функциональ билгеләнешенә һәм территорияләрнең урнашуына карамастан, үсемлекләрнең түбәндәге классификациясе кулланыла.:

-яшеллек;

-куак;

- травянистый покров (газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре).

2.2. Төрле агач һәм куаклар токымнары үз кыйммәтләре (декоратив үзлекләре) буенча төркемнәргә берләштерелә.

1 нче таблицада күрсәтелгән 4 төркем бүленә: ылыслы агачлар һәм куаклар; 1 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аеруча кыйммәтле); 2 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар; 3 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аз кыйммәтле).

1 таблицада санап үтелмәгән агач һәм куаклар токымнары тиешле төркемгә охшаш билгеләр буенча тигләштерелә.

Таблица 1

Агач һәм куакларны аларның кыйммәтләре буенча бүлү
(декоратив үзлекләре)

Ылыслы агачлар һәм куаклар	Яфраклы агачлар һәм куаклар		
	1 нче төркем	2 нче төркем	3 нче төркем
Чыршы, кедр, карагач, пихта, нарат, туя, можжевельник, тис, башка ылыслы токымнар	Акция: бархат амурский, вяз, имән, ива (Ак, вавилонская, остролистная, рус), каштан конский, клен (ясенелист кленнан тыш), юкә, лох, чикләвек, ясень; куаклар: самшит, бирючина (бигрәк тә пестролист формалары), форзиция, рододендрон, киң	Каен, боярышник (штамб формасы), жиләк-жимеш декоратив (алма, слива, груша, абрикос һ. б.), миләш, тирәк (Ак, Берлин, Канада, кара, пирамида), шомырт; куаклар: спирея, боярышник, карлык,	Ива (1 нче төркемдә күрсәтелгәннәрдән тыш), ясенелист, ольха, осина, тополь (бальзамик); куак: арония, крушина, бересклет, кыргый үсүче куак таллары, башка яфраклы токымнар

	яфраклы токымнар	куыкчы	
--	------------------	--------	--

Таблица 2

Агачның кыйммэтлегенә һәм кәүсә диаметрына карап кыймәтләр коэффициенты

№ п/п	Яшелләнделгән территорияләрнең үсемлекләрнең классификацияләү	Диаметры, см	кыймәтләр коэффициенты, КЦД
Ылыслы токым			
1.	Ылыслы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,2
Яфраклы токымнар			
2.	1 нче төркем яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,2
3.	2 нче төркем яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,0
4.	3 нче төркем яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	0,8

2.3. Агачлар данәләп исәпләнә. Әгәр агач тамыр муеныннан 1,3 м биеклектә 8 см диаметрлы берничә ствол булса, исәп-хисапта һәр кәүсә аерым исәпкә алына. Ясенелистный өрәнгенә дип санарга бер агач булу-булмауга карамастан, бер агач дип санарга.

2.4. Төркемнәрдә данәләп исәпләнә. Тере киртә итеп киселә торган куакларның саны ике катлы киртә булганда метрына 5 куак, 3 куак - ике катлы киртә булганда метрына 3 куак исәбеннән билгеләнә.

2.5. Үзбушаткыч агачлар һәм куаклар (бердәм йомарланган чаршау барлыкка китерә торган үзбушаткыч һәм үзбушаткыч токымлы агачлар һәм (яки) куаклар) үсемлекләре саны һәр 100 кв. м. га 20 агач исәбеннән билгеләнә.

2.6. Үзбушаткыч агачларның 3нче төркеменә караган һәм кәүсә диаметры 5 см диаметрга җитмәгән үзбушаткыч агачлар компенсация бәясен исәпләгәндә исәпкә алынмый.

2.7. Газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре саны квадрат метр мәйданнан чыгып билгеләнә.

3. Яшел үсентеләрне юк иткәндә (кисү, жимрү) хәм (яки) зарарланган очракта компенсация бәясен исәпләү

Компенсация бәясе - зарарланган яки юк ителгән вакытта аларның кыйммәтләрен, шул исәптән яшел үсентеләрне булдыруга һәм карап тотуга киткән чыгымнарны да кертеп, юкка чыгарыла торган яшел үсентеләргә ирешү өчен кирәкле һәм җитәрлек булган чыгымнарны да кертеп, исәпкә алу өчен билгеләнә торган яшел үсентеләрне бәяләү.

3.1. Яшел утыртмаларның компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{кс} = S_{ксі}$, кая:

$S_{кс}$ - яшел үсентеләрнең компенсация бәясе, сум.;
 $S_{ксі}$ - яшел утыртмаларның i төренең компенсация бәясе (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы), сум.

3.2. Яшел утыртмаларның аерым төрләренең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән покры, чәчәкләкләр) компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{ксі} = (S_{бц} \times K_з \times K_{норм} \times K_{антр} \times K_в \times K_{сост}) \times N$, кая:

$S_{ксі}$ - яшел утыртмаларның i төренең компенсация бәясе (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләре), сум.;

$S_{бц}$ - төп төр агач, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләре (1 агач, 1 куак, 1 куак, 1 погонлы Тере шәһәр метры, 1 кв. метр табигый үлән катламы, 1 кв. метр газон, 1 кв. метр чәчәкләк), сум.;

$K_з$ - яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты;

$K_{норм}$ - торак пунктларның яшел үсентеләр белән тәэмин ителеше коэффициенты;

$K_{антр}$ - торак пунктның антропоген йөкләнеше коэффициенты;

$K_в$ - яшел утыртмаларның су саклау кыйммәтенә төзәтмәләр коэффициенты (су саклау зонасына төзәтмәләр коэффициенты);

$K_{сост}$ - яшел утыртмаларның сыйфатлы торышына төзәтмәләр коэффициенты;

N - i төрдәге (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләре), юкка чыгарылырга тиешле яшел үсентеләр саны, шт., п. м, кв. м.

3.3. Төзәтү коэффициентларының әһәмияте:

3.3.1. $K_з$ -яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты яшел утыртмаларның социаль, тарихи-мәдәни һәм табигатьне саклау әһәмиятен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5 - региональ һәм жирле әһәмияттәге аеруча саклаулы табигать территорияләре һәм рекреацион зоналар өчен;

1,5 - торак зоналар өчен;

0,7 - территорияль планлаштыру һәм шәһәр төзелешен зоналаштыру документлары нигезендә торак пунктлар жирләре составына керүче башка территорияләр өчен.

Кнорм - торак пунктларның яшел үсентеләр белән тәэмин ителеше коэффициенты торак пунктлар өчен гомуми файдаланудагы яшелләнделерелгән территорияләр мәйданы нормативларыннан чыгып билгеләнә.

Билгеләнә: 1 - гомуми файдаланудагы яшелләнделерелгән территорияләр мәйданы нормативын үтәгәндә, 1 нче йорт, анда яшелләнделерелгәнлек өлеше, $D = S_{\text{факт}} / \text{нормалар}$, кайда:

$S_{\text{факт}}$ - торак пунктның бер кешесенә туры килә торган гомуми файдаланудагы яшелләнделерелгән территорияләрнең факттагы мәйданы.

Норма - торак пунктның бер кешесенә гомуми файдаланудагы яшелләнделерелгән территорияләр мәйданы нормативы, m :

$1,2$ - каршындагы $0,5 < D < 1$;

$1,4$ - каршындагы $0 < D < 0,5$.

Кантр - торак пунктларның антропоген йөкләнеше коэффициенты кешенен әйләнә-тирә мохиткә хужалык эшчәнлегенә йогынтысы дәрәжәсен исәпкә ала

Билгеләнә:

1 - сәнәгать һәм фәнни-белем бирү зонасы өчен;

$0,9$ - инновацион зонаның үсеше;

$0,7$ - урман сәнәгате һәм агросәнәгать зонасы өчен.

Кв - су саклау зонасына төзәтмәләр коэффициенты яшел утыртмаларның су саклау функцияләрен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

$2,5$ - яр бие зонасында урнашкан яшел үсентеләр өчен;

$1,8$ - ачык сулык саклау зонасында (сулык) урнашкан яшел үсентеләр өчен- $1,0$ -калган территорияләр өчен.

Ксост - яшел утыртмаларның хәзерге торышына төзәтмәләр коэффициенты яшел утыртмаларның факттагы торышын исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

$1,0$ - яшел үсентеләр өчен яхшы хәлдә;

$0,5$ - яшел үсентеләр өчен канәгатьләнерлек хәлдә;

$0,2$ - яшел үсентеләр канәгатьләнерлек хәлдә түгел.

Юк ителгән яшел утыртмаларның факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаганда, $K_{\text{сост}} = 1$ кабул ителә.

3.3.2. Юкка чыгарылган (киселгән, жиимерелгән) яшел утыртмаларның төр составын һәм факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаган очракта, зыян күләмен исәпләү яфраклы агачларның (аеруча кыйммәтле) 1 нче төркеменен максималь бәяләү бәясе буенча үткәрелә һәм $K_{\text{сост}} = 1$ кабул ителә.

3.3.3. Үсешне туктатуга китерми торган агач һәм куакларга зыян килгәндә, зыян салынган агачның яисә яшелләнделерү объектының компенсация бәясеннән $0,5\%$ күләмдә исәпләнә. Яшел үсентеләрне үз белдеген белән сүткән очракта зыян 5

тапкыр күлөмдө исәпләнә. Сүтелгән яки зыян күргән утыртмаларның бәясе күрсәтелгән кагыйдәләргә туры китереп исәпләнә.

3.4. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү нормативлары яшелләндерү объектларын төзү

3.4.1. Яшел утыртмаларның һәм яшелләндерү объектларының компенсация бәясен исәпләү нормативлары өчен яшел утыртмаларның база бәяләре кабул ителә.

3.4.2. Агачның база бәясе, токымыннан чыгып, түбәндәге формула буенча билгеләнә::

$$Сбцд = (Спдj + Суд \times Квнд) \times Кцд, \text{ кайда:}$$

Сбцд - база бәясе бер агач агымдагы чорга, сум.;

Спд - агымдагы чорга утырту материалының (агачның) бәясен исәпкә алып, бер агач утыртуның смета бәясе-сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

j - агач токымнары төркеме аларның кыйммәтләре буенча (1 таблица нигезендә билгеләнә):

ылыслы агачлар һәм куаклар өчен - 7,

1 нче һәм 2 нче төркем-5 нче группа яфраклы агачлар һәм куаклар өчен,

3 нче төркемдәге яфраклы агачлар һәм куаклар өчен-2.

Суд-агымдагы чорга бер агачны карауның смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Квд-агымдагы чорга агачларны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны;

Кцд-агач кыйммәтләренең коэффициенты (1, 2 таблицалар нигезендә билгеләнә).

3.4.3. Бер куакның, тере шәһәрнең 1 погонлы 1 метрының база бәясе формула буенча билгеләнә:

$$Сбцк = Спк + Сук \times Квпк, \text{ кайда:}$$

Сбцк - бер куакның база бәясе, агымдагы чорга 1 метр тере табигатьнең 1 метры, сум.;

Спк - агымдагы чорга утырту материалының (куакның) бәясен исәпкә алып, бер куак утыртуның смета бәясе, 1 погонлы Тере шәһәр метры, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

- Куак өчен еллык карауның смета бәясе, агымдагы чорга тере шәһәрнең 1 погонлы метры, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Кпк-бер куакны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны, агымдагы чорга 1 погонлы тере чишмә метры.

Юк ителә торган (киселә торган, киселә торган) яшел үсентеләр өчен компенсацияне исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны:

агачлар өчен - 3 ел;

куаклар өчен-1 ел;

газоннар һәм чәчәкләр өчен-1 ел.

3.4.4. Үлән катламының база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$\text{Сбцт} = \text{Спт} + \text{Сут}, \text{ где:}$$

Сбцт - агымдагы чорга 1 квадрат метр үлән катламының база бәясе - сум.;

Спт-агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр газон жайланмасының смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Агымдагы чорга газонның 1 квадрат метрына еллык карауның тәүлеклек смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә).

3.4.5. Чәчәклекнең база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$\text{Сбцц} = \text{Спц} + \text{Суц}, \text{ кайда:}$$

Сбцц - агымдагы чорга 1 квадрат метр чәчәклекнең база бәясе - сум.;

Спц - агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр чәчәклек урнаштыруның смета бәясе - сум.;

Суц - агымдагы чорга 1 квадрат метр чәчәклек карауның смета бәясе - сум.

Исәпләү өчен кулланыла торган
яшел утыртмаларның компенсация бәясе күрсәткечләр

Яшел үсентеләрне классификацияләү (ЗН)	Яшел утыртмаларның төре (тибы)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә ЗН булдыру буенча эшләрнең бәясе (сум) НДС белән (сум)	Утырту материалының бәясе 2019 елның 4 кварталы бәяләрендә НДС белән бәяләнгән (сум)	Утырту материалының бәясен исәпкә алып, утыртуның смета бәясе (сум)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә еллык карауның смета бәясе НДС белән (сум)
1	2	3	4	5	6
Ылыслы агачлар 1 бер.	- чәнечкеле чыршы	1577,77	1104,94	2682,71	1278
	- туя	1577,77	650,37	2228,14	1278
	- гади нарат	1577,77	265,65	1843,42	1278
Агачлар төркем берәмлек	- каштан	1577,77	3894,80	5472,57	1278
	- гади карама	1577,77	2035,35	3613,12	1278

		- төрлө яфраклы юкэ	1577,77	1559,01	3136,78	1278
		- очлы яфраклы клен	1577,77	1469,30	3047,07	1278
		- корычагач	1577,77	606,71	2184,48	1278
		- чиклэвек	1577,77	219,49	1797,26	1278
Агачлар төркем берэмлек	II I	- алмагач	1577,77	249,91	1827,68	1278
		- милэш	1577,77	227,91	1805,68	1278
		- дүлэнэ	1577,77	1956,78	3534,55	1278
		- каен	1577,77	841,95	2419,72	1278
		- шомырт	1577,77	2596,59	4174,36	1278
		- тирэк	1577,77	1473,33	3051,1	1278
Агачлар төркем берэмлек	III I	- тал	1577,77	472,96	2050,73	1278
Куаклар I берэмлек						
- ылыслылар		артыш	1577,77	309,41	1887,18	1278
		- дүлэнэ	1577,77	555,42	2133,19	1278
		- барбарис	1577,77	177,92	1755,69	1278
		- сары акция	1577,77	199,34	1777,11	1278
Газон, табигый үлэн катламы, чэчэк түтэллэре, кв. м	I	Гади газон, чэчэк түтэллэре	160,80	64,8	225,60	295,2

* Яшел утыртмаларны алганда зыян (зыян) күлөмө алдагы чорда товарларга (эшлэргэ, хезмэт күрсөтүлэргэ) куллану баялэренен үзгэрүен исэпкэ алуучы коэффициент – дефлятор коэффициентын исэпкэ алып үзгэртелергэ тиеш.

4. ЯШЕЛЛЭНДЕРҮДЭН АЛЫНГАН КОМПЕНСАЦИЯ АКЧАЛАРНЫ КЕРТҮ ҺӘМ КУЛЛАНУ ТӨРТИБЕ

5.1. Сүтелэ торган яшел үсентелэр өчен акча хисабыннан барлыкка килэ:

- сүтелгән яшел үсентелэр өчен түлэү баясе
- яшел утыртмаларның законсыз сүтелүенэ китерелгән зыянны каплау (компенсациялэү)
- яшел үсентелэргэ зыян китергән өчен административ хокук бозулар турындагы законнар нигезендэ алына торган штрафлар

- граждaннарның һәм юридик затларның, шул исәптән чит ил затларының, яшел үсентеләрне яклау һәм үстерү максатларына ирекле кертемнәре

- башка чыганақлардан керү

4.2. Яшел үсентеләрне юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) зыян күргәндә, шулай ук компенсация яшелләндерүдән алынган акчалар Яшел Үзән муниципаль районының Рус Әжиле авыл жирлеге бюджетына керә.

4.3. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен кертүдән алынган акчалар өстенлекле тәртиптә юкка чыгарылган яки зыян күргән яшел үсентеләрне янадан торгызуга, шулай ук түбәндәге төр эшләрне финанслауга тотыла. :

- гомуми кулланылыштагы яшелләндерү объектларының гамәлдәге яшел утыртмаларын карап тоту һәм реконструкцияләү;

- үсентеләрне һәм орлықларны, уңдырышлы грунтны сатып алу, утырту материалын китерү, туфрақ әзерләү, агач һәм куаклар утырту, газон һәм чәчәкләр урнаштыру;

- яшелләндерү чараларын гамәлгә ашыру өчен махсус техника сатып алу (утырту, су сибү, күчереп утырту, чабу һ.б.) һәм яшелләндерү өлкәсендә башка максатларда.